

Zagnieżdżanie definicji w szablonie klas

- Szablon klas może być definiowany tylko w obszarze globalnym
  - Nie da się stworzyć szablonu klasy wewnątrz innego szablonu klasy, a nawet wewnątrz innej klasy
  - Nic nie stoi jednak na przeszkodzie, aby zdefiniować zwykłą klasę wewnątrz szablonu klasy
    - Składowe i metody zagnieżdżonej klasy mogą być definiowane na podstawie parametrów szablonu
- Przykład `cpp_9.14`

Składniki statyczne w szablonie klas

- Każdy składnik statyczny danego typu klasy jest wspólny dla wszystkich obiektów tej klasy
- Poszczególne klasy powstające z tego samego szablonu nie łączy nic, czyli każdy rodzaj klasy ma swój własny zestaw składników statycznych
  - Obiekt statyczny może być określonego typu
    - `static int a;`
  - Może też być typu zależnego od parametru szablonu
    - `static K<T>* ptr;`
- Składniki statyczne definiujemy w zakresie globalnym (lub lepiej w jakiejś przestrzeni nazw)
  - `template<typename T> int K<typ>::a;`
  - `template<typename T> K<T>* K<typ>::a;`
- Przykład cpp_9.15

Typedef

- Instrukcja **typedef** umożliwia tworzenie synonimów dla znanych typów danych
- `template<typename T, unsigned short a, double (*ptr)(double, double) class K{...};`
- Deklaracja obiektu takiej klasy może mieć postać
  - `K<std::string, 10, fun> a;`
`typedef K<std::string, 10, fun> Kstr10Fun;`
`Kstr10Fun b;`
- Inny przykład
  - `typedef box<box<std::string> > bbstr;`
`bbstr a;`
- **using** - standard C++11
  - Działa dobrze z szablonami, definiuje się tak jak szablon

Specjalizacja, a szablony klas

- Podobnie jak przy szablonach funkcji możemy tworzyć specjalizowane wersje klasy szablonej
  - `template<typename T> class K {...};`
  - `template<> class K<char*> {...};`
  - `template<> class K<std::string> {...};`
- Przy nazwie klasy specjalizowanej powinna być umieszczona instrukcja `template<>`
- Kompilator widząc w nawiasach parametr aktualny nie przystępuje do produkcji klasy, ale korzysta z tego co programista zaimplementował
- Możliwa jest również częściowa specjalizacja
  - `template<typename T> class K<T &> {...};`
- Przykład `cpp_9.16`, `cpp_9.16a`

Specjalizacja dla typów wskaźnikowych

- Można napisać specjalizację częściową dla typu **T***
  - Imputujemy praktycznie w standardowy sposób tylko tak aby poprawnie działało ze wskaźnikami
    - `template<typename T> class K {...};`
    - `template<typename T> class K<T *> {...};`
  - Ewentualnie definiujemy pełną specjalizację dla typu **void*** i wykorzystujemy ją potem w przypadku **T***
    - `template<> class K<void *> {...};`
  - Po co takie zabiegi?
- Przykład `cpp_9.16b`

Specjalizacja, a szablony klas

- Definicja specjalizowanej wersji klasy szablonej może wystąpić dopiero po samej definicji szablonu, dla którego jest dedykowana
  - Kompilator sprawdza czy zdefiniowana przez nas wersja specjalizowana klasy faktycznie mogłaby powstać z szablonu klas
- Definicja specjalizowanej wersji klasy szablonej nie musi występować bezpośrednio po szablonie klasy, do którego przynależy
- Specjalizowana wersja klasy nie musi mieć takich samych składników jak szablon

Specjalizowana funkcja składowa

- Nie zawsze jest sens od razu definiować specjalną klasę szablonową
- Czasami wystarczy tylko zdefiniować specjalną funkcję składową, która w odpowiedni sposób obsłuży jakiś „nietypowy” typ
- Definiowanie specjalizowanej funkcji składowej zasadniczo niczym się nie różni od definiowania specjalizowanej „zwykłej” funkcji szablonowej
- Przykład `cpp_9.17`

Przyjaźń i szablony klas

- Szablony klas podobnie jak zwykłe klasy mogą posiadać przyjaciół
- W przypadku szablonów klas możemy mieć do czynienia z następującymi przypadkami
  - Jeden przyjaciel dla wszystkich klas powstałych z danego szablonu
  - Każda klasa wyprodukowana z szablonu ma swojego przyjaciela
- Oczywiście przyjaciółmi mogą być funkcje i inne klasy

Przyjaźń i szablony klas

- Jednego wspólnego przyjaciela dla wszystkich klas powstających z szablonu, określa się w sposób niczym się nie różniący od deklaracji przyjaźni w „zwykłych” klasach
- Zadeklarowanie przyjaźni różnej dla każdej wersji klasy polega na uzależnieniu tej deklaracji od parametry szablonu
  - ❑ `friend void fun(K<T> obj) ;`
  - ❑ `friend class Klasa<T>;`

Każda klasa szablonowa posiada swojego przyjaciela (funkcję)

- Mogą wystąpić problemy jeżeli szablon klasy jest uzależniony nie tylko od typu, ale także np. od stałej, a chcemy mieć funkcję szablonową inną dla każdej wersji szablonu klasy
  - Wtedy jedynym rozwiązaniem jest zdefiniowanie funkcji szablonowej w zakresie leksykalnym klasy, czyli całą funkcję należy umieścić w ciele szablonu klasy
- Przykład `cpp_9.18`

Domyślne typy w szablonach

- Parametry mogą też mieć wartości domyślne
  - Bardzo podobnie jak domyślne wartości przy argumentach wywołania funkcji
- Parametry domyślne mogą być
  - Typami
  - Wartościami
  - Szablonami
- Parametry domyślne mogą być podawane przy deklaracji
  - I przy definicji jeśli jest ona napisana od razu
  - Nie mogą się znaleźć przy definicji jeśli jest ona odroczone
- Przykład
  - `template<typename T1, typename T2 = int> class A;`
  - `template<class T, class Allocator = std::allocator<T>> class vector;`

Dziedziczenie i szablony klas

- Skoro zwykłe klasy mogą być dziedziczone to klasy powstałe z szablonów również
- Dostępne przypadki
  - Zwykła klasa odziedzicza klasę szablونową
  - Szablon klas odziedzicza zwykłą klasę (może też być klasa szablونowa)
  - Szablon klas odziedzicza inny szablon klas
  - Specjalizowana klasa szablونowa odziedzicza zwykłą klasę (może również być to klasa szablونowa)

Zwykła klasa odziedzicza klasę szablonową

- Klasa szablonowa to po prostu zwykła klasa, która już powstała z szablonu
- Czyli tak naprawdę jest to przypadek normalnego dziedziczenia
- ```
template <typename T> class Box
{public: T box;};
class BoxFloatOpis : public
Box<float>
{...};
```

# Szablon klas ze zwykłą klasą podstawową

- Takie rozwiązanie może być przydatne w sytuacji kiedy szablon klas ma zawierać skomplikowaną funkcję, która działa niezależnie od typu(-ów) parametru szablonu
  - Wtedy zdefiniowanie takiej funkcji w klasie podstawowej powoduje, że przy kompilacji funkcja ta znajdzie się w pamięci tylko raz
  - W przypadku umieszczanie definicji tej funkcji w szablonie zostanie ona powielona wiele razy (tyle ile będzie różnych klas powstałych z szablonu)
    - Każda klasa powstała z szablonu ma swój zestaw funkcji składowych, nawet jeżeli są one takie same
- Przykład `cpp_9.19`

# Szablon klas odziedziczony przez inny szablon klas

- Szablon pochodny może mieć taki sam lub nawet inny zestaw parametrów w stosunku do szablonu podstawowego
- `template <typename T> Box {...};`  
`template <typename T> BoxOpis : public Box<T> {...};`
- `template <typename T1, typename T2>`  
`BetterBox : public Box<T2> {...};`
- Przykład `cpp_9.20`

# Specjalizowana klasa szablonowa odziedzicza zwykłą klasę

- Sytuacja to odnosi się do dziedziczenie zwykłej klasy jak i klasy szablonowej
- Przypadek ten niewiele różni się od zwykłego dziedziczenia
- Uwaga
  - Specjalizowana klasa szablonowa może dziedziczyć inną klasę nawet jeśli sam szablon nie dziedziczy niczego
  - Jedynie co nas obowiązuje to nazwa klasy



# Szablony funkcje składowe w klasach

- Szablony metody w przypadku klas nie mogą być deklarowane jako **virtual**
  - Wynika to z założenia że implementacja funkcji wirtualnych powinna być możliwie prosta
  - Dlatego vtable - wpisy na temat funkcji wirtualnych zakładają jej stały rozmiar
  - Natomiast liczba instancji szablonu - czyli funkcji wirtualnych w tym przypadku nie byłaby znana, aż do linkowania całego programu
    - Powoduje to za duży koszt z punktu widzenia czasu kompilacji i złożoności wygenerowanych programów
- Jednak nic nie stoi na przeszkodzie aby zwykła klasa z funkcjami wirtualnymi stała się jako całość szablonem
- Przykład cpp\_9.21

# Szablony parametry szablonów

- Mechanizm bardzo przydatny w sytuacji kiedy parametry szablonów wykazują zależności między sobą
  - Pierwszy parametr jest np. typem przechowywanych (używanych) obiektów
  - Drugi parametr jest „pochodnym” w stosunku do pierwszego
    - Ale niekoniecznie w sensie dziedziczenia
    - Np. kontener do przechowywania elementów lub alokator do zarządzania pamięcią
    - `template <typename T, template <typename ElemType, typename AllocType> class Cont = std::deque> class stack`
- Przykład `cpp_9.22`

# SFINAE - Substitution Failure Is Not An Error

- Sytuacja dotyczy szablonów dla których analizowany kod po podstawieniu pasujących argumentów staje się błędny
  - `template<typename Iter>`  
`typename Iter::value_type mean(Iter b, Iter e);`
    - Dla iteratorów nie problem
    - Ale np. dla `int` problem bo nie ma `int::value_type`
    - Sama w sobie nieudana próba podstawienia nie jest błędem
  - W szczególności ważne gdyż może istnieć
  - `template <typename T> T mean(T* ,T*);`
    - W tym momencie implementacja dla `int` staje się poprawna

# Uwagi

- Niemożliwe sytuacje
  - Zwykła klasa chce odziedziczyć szablon
  - Specjalizowana klasa szablonowa chce odziedziczyć szablon
- Inne aspekty
  - Dziedziczenie szablonów może odbywać się tylko i wyłącznie do innych szablonów
  - Klasa może odziedziczyć tylko inną klasę
  - Uwaga przy referencji jako parametrze aktualnym szablonu
  - Przy konsolidacji takie same problemy jak przy szablonach funkcji
- **Static polymorphism**
  - Przykład cpp\_9.23
- **Type traits**
  - Przykład cpp\_9.24
  - Dokumentacja do standardu  $\geq C++11$
- **Metaprogramowanie**
  - Przykład cpp\_9.25

# Rady (za B. Stroustrup, Język C++)

- Używaj szablonów do wyrażania algorytmów, które można stosować do argumentów różnego typu
- Używaj szablonów do wyrażania kontenerów
- Przed przystąpieniem do definiowania szablonu zaprojektuj i przetestuj wersję nieszablonową. Dopiero później uogólnij otrzymaną konstrukcję przy użyciu parametrów
- Szablony są bezpieczne ze względu na typy, ale kontrola typów w ich przypadku odbywa się za późno
- Projektując szablon, dokładnie przeanalizuj koncepcje (wymagania) dotyczące jego argumentów

# Rady (za B. Stroustrup, Język C++)

- Używaj szablonów funkcji w celu dedukcji typów argumentów szablonu klasy
- Przeciążaj szablony funkcji w celu uzyskania jednakowej semantyki dla różnych typów argumentów
- Korzystaj z zasady nieudanej próby podstawienia argumentu w celu dostarczenia odpowiedniego zbioru funkcji w programie
- Szablony nie są kompilowane oddzielnie. Definicje szablonów dołączaj w każdej jednostce translacji, w której są potrzebne
- Jako łącznika z kodem, w którym nie można używać szablonów, używaj zwykłych funkcji
- Duże szablony i szablony mające skomplikowane powiązania kontekstowe kompiluj rozdzielnie
- Używaj aliasów szablonów w celu uproszczenia notacji i ukrycia szczegółów implementacyjnych (C++11)